

derland was godsdienstig verdraagzaam, vergeleken met de verdraagzaamheid, die vroeger in het Turksche Rijk werd beoefend.

En wat het Huis van Oranje betreft, dit is de waarheid:

»De Prinsen van Oranje, inzonderheid waar ze geheel meester waren, deden menigmaal aan de Katholijken van hunne goede gezindheid blijken.

»De *Nederlander* zal zich wel herinneren dat dit woord staat in de brochure van prof. Broere: en in het hoofdstuk waar hij »de kracht van het recht» ontwikkelt, op een wijze dat de *Nederlander* geen sophisme kan vinden, om het twijfelachtig te maken, maar slechts een laagheid om er zich doorheen te redden voor het oog van zijne vrienden.

Van welken aard de beroering, welke Nederland sinds eenige weken verscheurd heeft, geweest is, is thans boven allen twijfel verheven. In die mate is misdreven — niet door alle Protestanten, het zij verre! maar door vele Protestanten die er deel aan namen, dat zelfs een man als de heer van Dam van Isselt gedwongen is geweest hen, ten aanhoore van het gansche land, te veroordeelen, en te erkennen, dat zij, door eenen verkeerden ijver gedreven, zich grootelijks aan de Christelijke liefde vergrepen hebben. Wij hebben de eigene woorden in ons vorig Nummer medegedeeld, waarin de generalissimus der geheime genootschappen zelf vele gedragingen der koalitie Vreede van Dam-Groen te schande maakt — die woorden, welke een historische waarde verkrijgen zullen en vernield verdienen te worden in elk geschrift, dat naar waarheid de gebeurtenissen der laatste weken wil karakterizeeren. Het inderdaad onchristelijke en revolutionnaire dier gebeurtenissen kan toch niet beter dan door de verklaring van den heer van Dam zelven gekenmerkt worden.

In weerwil echter van het onchristelijk en revolutionnaire karakter dier gebeurtenissen, worden er gevonden in de protestantsche wereld, die het front hebben om alles onvoorwaardelijk te durven goedkeuren, wat hier heeft plaats gehad en die, om de Nederlandsche bewegingspartij tot nog krachtiger manifestaties op te zweepen, niet nalaten van de hun ter dienste staande middelen gebruik te maken. Als hadde de bewegingspartij zich onderscheiden door waren christelijken zin en door echte vaderlandsliefde, zoo bejiveren zij zich haar tot volharding en tot doortasten aan te moedigen, na haar eerst met lofzettingen overladen te hebben, wegens haar gedrag, waarvan het verderf des gemeenen vaderlands het noodlottig gevolg kan zijn. Het *Protestantsch Verbond*, van Engeland, zendt adressen aan de Nederlandsche Protestanten, waarin zulke gevoelens blootgelegd worden; de predikanten van Zwitserland sluiten zich bij dat *Verbond* aan en volgen zijn voorbeeld; de *Gustav-Adolf-Vereeniging*, van Duitschland, zal bij die demonstraties vermoedelijk niet achterwege blijven. Wat dat beteekenen moet, wat met zulke demonstraties bedoeld wordt, behoeft geen betoog. Die fraktie der bewegingspartij in Engeland, Zwitserland en Duitschland, welke onder het voorwendsel van godsdienstijver in de genoemde landen werkzaam is en, onder dat masker, God weet tot welke verwickelingen op staatkundig gebied aanleiding heeft gegeven, sluit zich al naauwer en naauwer aan een, om zich tot den grooten religieus-politiekeen worstelstrijd, welken zij wenschelijk schijnt te achten, voor te bereiden.

Voor ons vaderland verkrijgen die teekenen des tijds een nog hoogere beteekenis, wanneer wij in aanmerking nemen, op welke wijze hier te lande aan de demonstraties, waarvan thans sprake is, gevolg wordt gegeven. De *Nederlander* deelt ons dat mede in een zijner laatste Nummers, en wij zouden meenen aan al onze pligten te kort te schieten, zoo wij in gebreke bleven om op wat hij ons leert, de aandacht te vestigen. Zie hier dan wat wij van hem vernemen: Daar heeft zich ten onzent in deze laatste dagen een *Vereeniging* gevestigd onder den titel: *Nederlandsche Evangelisch-Protestantsche Vereeniging*, om te handelen tegen Rome, in verband met soortgelijke vereenigingen in Engeland, Frankrijk, Duitschland, Zwitserland en België. Die *Vereeniging* staat onder het bestuur van de heeren:

G. Barger, v. d. m., Dr. Capadose, Elout van Soerwoude, O. G. Heldring, v. d. m., J. de Liefde, v. d. m., L. J. van Rhijn, v. d. m.; terwijl zich reeds aan de *Vereeniging* hebben aangesloten de heeren Dr. L. R. Beijnen, Mr. P. J. Teding van Berkhout, Mr. I. de Costa, Mr. G. Delprat, Mr. H. A. van Dijk, J. W. Felix, v. d. m., Mr. J. W. Gefken, Jhr. L. R. Gevaerts, Mr. G. Groen van Prinsterer, Jhr. Mr. F. van Hoogenhuyzen, L. G. James, v. d. m., Mr. G. M. van der Kemp, W. Krayenbelt, v. d. m., Mr. A. Baron Mackay, Generaal de la Sarraz, C. Schwartz, v. d. m., J. C. J. Secretan, v. d. m., Smith, v. d. m., Jhr. Mr. J. A. Siugendouck, Mr. W. van Teylingen van Kamerik.

Zie hier wat het Bestuur dier *Vereeniging* zegt tot hare vestiging aanleiding te hebben gegeven, en in welke artikelen haar doel geformuleerd wordt:

»Waarde geloofsgenooten!

»Wij geven u bij deze te kennen, dat wij na den

»derland in velerlei opzichten, maar in het bijzonder tegenover Rome verkeert, en te gelijk de behoeften des hartent ontwarende om de gemeenschap in Christus, die er werkelijk bestaat tusschen broeders uit onderscheidene gezindheden en landen te beligghamen en te openbaren, besloten hebben onder opzien tot Hem, van Wien alle wijsheid, ijver en liefde is, een *Vereeniging* op te rigten, aan dat doel beantwoordende, en wel (behoudens de volkomene, vrije en zelfstandige beweging,) in verband met soortgelijke Vereenigingen in Engeland, Frankrijk, Duitschland, Zwitserland en België. — De naam, dien wij aan deze onze Vereeniging gegeven hebben, duidt reeds haar aard en wezen aan.

»Eene *Nederlandsche Evangelisch-Protestantsche Vereeniging*.

»Wat nu betreft het doel der Vereeniging, zij hoopt:

1°. De ware eenheid des geloofs, het waar Evangelisch-Protestantismus aanschouwbaar te maken, tegenover de valsche, bloot uitwendige eenheid, die van Rome en het ongeloof uitgaat.

2°. Pogingen aan te wenden tegen de toenemende magt van Rome en het ongeloof in ons Vaderland, en door geschikte met den grondslag zamenstemmende, Colporteurs en Evangelisten, na door voorbereidende opleiding daartoe bekwaam gemaakt te zijn, des Heeren Woord en waarheid te verbreiden.

»Door correspondentie met- en door vrije aansluiting aan dergelijke Vereenigingen in Engeland, Frankrijk, Duitschland, Zwitserland, België en elders geregeld bekend te worden met den gang en lotgevallen van het Evangelisch Christendom.

Ziedaar wat de genoemde *Vereeniging* bedoeld en hoopt. Wat haar Bestuur zelf dienaangaande openbaar heeft willen maken, is voldoende om te doen begrijpen, dat de toelag bestaat om

1°. de protestantsche partijen in de Groene op te lossen;

2° met behulp der anti-katholieke beweging;

3°. In vereeniging met de welbekende buitenlandsche genootschappen, die, onder voorwendsel van godsdienstijver, ter dienste van Engeland en door Engelsch goud het Vaateland in beweging houden.

Men leest in het *Journal de Bruxelles*:

»Men had mogen veronderstellen dat het Hollandsche ministerie, na den uitslag der verkiezingen een stelsel van verzoening zou aannemen; de gespannen toestand des lands, zoo gevaarvol voor de monarchie zelve, maakte hem zulks tot plicht. In zijn welbegrepen belang moest het kabinet ook trachten de extra-parlementaire oorzaken te doen vergeten, die het zoo ongewenscht aan het roer hebben gebracht.

»De onverdraagzamen verheugen zich over de taal, die bij de opening der zitting van de Wetgevende Vergadering gesproken is, en welker beteekenis in het oog springt. Daarom ook hebben wij ons zelfs de moeite niet gegeven om dat te doen uitkomen, en wachten wij de beraadslagingen over het adres in de Kamers geduldig af.

Het jongste Nummer van de *IJsselbolle* bevat in een artikel, getiteld: *Welk verschieft opent de troonrede voor de tegenwoordige zitting?* de volgende veelzins juiste en behartigenswaardige wenken:

»Niet is de verklaring, dat men geene politieke wetsvoordragten doen zal. Het is een verklaring van onmacht, om op dat terrein iets uit te rigten.

»Daarentegen zullen wij worden rondgeleid in een anderen sfeer en de Staten-Generaal in een kerkelijke synode zien verkeeren. Welk een gouden tijd voor de anti-revolutionairen, voor de heeren Groen, en v. Lijnden en Elout en zoovele andere apostelen van het alleen zaligmakend-geloof? waarlijk, het was terecht, dat een minderheid van 28 stemmen den heer Groen voordroeg voor het voorzitterschap der Tweede Kamer. Hem komt die eer toe. Regtens behoort hem de leiding eener vergadering, waarin over niets anders dan over kerkelijke dogma's en theologische vraagstukken zal worden gehandeld. Discussiën zullen niet gevoerd, maar predikatiën gehouden worden — en dan is juist de heer Groen de man om ze naar den aard te leiden, ze in echt anti-revolutionnaire galmen op te lossen.

»Intusschen zal het wel eenigen tijd aanbouden eer het adres van antwoord op de troonrede gereed is. Bij die gelegenheid zal er een zeer ruim veld geopend zijn voor theologische bespiegelingen en het uiten van brommende phrasen. Welk nut, welke praktische resultaten voor het welzijn van het vaderland daaruit kunnen voortvloeijen, — dit is een vraag die niet meer aan de orde is. Het doel is immers alleen de bekende agitatie te voeden; dat doel wordt het best bereikt door hollen klanken ten hore te geven. Men moet het goede volk niet tot bespiegeling laten komen; men moet het voortstuwen in den zwijmel, — en vraagt het soms: waartoe dat alles? — dan is het antwoord gereed: de Kerk is in gevaar! De Paus komt met schavotten en brandstapels om de Protestanten uit te roeijen!

»Zoo zal de maand Julij zijn aangebroken en hoogstens een paar maanden zullen er overblijven zich aan het eigenlijke werk der wetgeving te wijden. Maar die twee maanden heeft men wel ter dege nood voor de toegezegde wet op de kerkgenootschappen tegen de bisschoppen.

»Wat of dat toch voor een wet zijn zal? In troonrede wordt beweerd, dat aan vele moeilijkheden alleen door een wet is te gemoet te komen. Welke moeilijkheden bedoelt men? — zijn het de moeilijkheden voortgesproten uit de agitatie, die door het zinnig ijveren van eenige predikanten is opgewekt? Maar waarlijk, die agitatie zal door het voordragen eener wet niet bedaren; en tegen het ijveren der predikanten of der geestelijken in het algemeen beschiedt de strafwet genoeg. Dat het openbaar ministerie vele plaatsen het opruijen, ja zelfs oproerige taal den kansel, lijdelijk heeft toegezien, is de schuld niet. Het is de schuld der Regering, die juist die opruijing haar profijt vond, en ze eer aanmoedigde dan tegenging. De art. 199 tot 208 van het wetboek zijn tot dus ver nog altijd zeer voldoende bevond om het staatsgezag en het gezag der wetten tegen aanrandingen van de zijde der geestelijkheid te beveligen. Wij begrijpen niet, wat een nieuwe wet moet of beter geven kan. Zijn die wetsbepalingen niet al even streng opgevolgd — er is niet anders noodig dan een meer waakzaam toezigt van wege de overheid in stellen.

De *Echo Universel* zegt:

»Wij meenen te kunnen verzekeren dat de heer Ligtvelt minister voor de zaken der R. K. eerediensten avond met een diplomatieke zending naar Rotterdam vertrekt.

Onder het opschrift: *een Theologische Worsteling* Londen, leest men in *l'Ami de la Religion*, het derstaande, waaruit den lezer overtuigend blijken welke dwaasheden nog heden ten dage door de Engelsche puriteinen worden begaan, en hoe ver het fanatisme ze vervoert, om zich door hun kwalijk gewijzigd ijver voor des Heeren huis (gelijk zij 't noemen) belachelijk te maken, en hun eigen zaak, die bovendien reeds zoo ondermijnd is door het ongeloof, totaal te ruïneren. Onze anti-revolutionnaire faktie wordt door deze lieden als hare bondgenooten begroet, gelijk men onlangs gebleken is uit een dierbaar schrijven onder inspiratie van Lord Rhoden, de advocaat-generaal Madia's, aan de uitverkoren vrienden van den »Protestantschen zin» in Holland.

Het Katholicismus heeft onlangs te Londen een was zegepraal behaald bij gelegenheid van een dier groot theologische worstelingen, welke van tijd tot tijd Engeland tot in zijn ingewanden doen schudden.

Voor eenigen tijd begrepen de dweppers, die geregeld onder de leiding van hunne voornamen predikanten in Exeter-Hall vergaderen, om de Katholieke Kerk een afdoende beschuldiging naar het hoofd te werpen, door haar te betichten van afgoderij en van een voortgewend oppositie tegen de nationale instellingen en de vrijheden van het Engelsche volk. Zij roepen haar ter regterdijding van haar leer betreffende de Mis en het Priesterschap en te gelijk tot het geven eener uitlegging van het X. Hfdst. van den brief aan de Hebreëen, en het XLIV. Hfdst. van den profeet Izaïas, welke met bovengenoemde leer zo overeenstemmen. Eindelijk daagden zij den kardinaal Wiseman uit voor hun rechtbank te verschijnen om zich te verantwoorden op deze beschuldiging. Dit stuk werd dagelijks in den vorm eener advertentie opgenomen in de *Times* en in andere bladen, onder dit aansprekende opschrift: »De kerk van Rome is een stomme Kerk!

Men begrijpt dat Mr. Wiseman, zonder aan zijn waardigheid te kort te doen, niet kan antwoorden op zulke uitdaging. Doch die aanvallen maakten op het volk eenen zeer heftigen indruk. Staan zijer tijd was de *Ev. Ivers*, pastoor van Saint Alexis, te Kentsch-Town om zijn parochie betreffende afwezig; maar juist op den dag van zijn terugkomst leest hij in de *Times* een laatste advertentie, betreffende dan alle voorgaande en waarbij de groote kontroversisten van Exeter-Hall verklaren, dat de Kerk van Rome, als niet hebbend kunnen antwoorden op de tegen haar door de Engelsche protestanten ingebrachte beschuldigingen, was veroordeeld bij verstek. Overal elders zou men lagchen om zulke buitensporigheden, maar in Engeland, waar de massa zich bij voorkeur in godsdienst-quasiën mengt, is dat zoo niet.

De *Ev. Ivers*, die vroeger door Paus Gregorius XV voor den Engelschen leerstoel te Rome was benoemd, om voor zijne landgenooten de geloofspunten te behandelen, meende tegen deze aanmatiging te moeten optomen. Hij antwoordde op het manifest van Exeter-Hall door een andere aankondiging, gericht aan het Engelsche volk en insgelijks geplaatst in de *Times* van 8 Mei, maar opgesteld in zeer bescheiden en vredelievende taal. Hij toonde aan wat er onzinnigs was in de verklaring van

Exeter-Hall, en berigte dat hij bereid was op Zondag de begeerde uitleggingen te geven.

Hij hield woord, en met verbazing zag men Protestanten, behorende tot de hoogste klassen der maatschappij, uit alle wijken van Londen zamenkomen, om in de kerk van Saint-Alexis plaats te nemen, nog lang voor dat de katholieke parochianen er aan dachten naar de kerk te gaan.

De Eerw. Ivers predikte des morgens over de volmaakte overeenstemming, die er heerscht tusschen de katholieke godsdienst en de Engelsche konstitutie. Men hoorde hem met bijzondere oplettenheid aan, en toen hij aan het slot zijner rede als in een vergezigt de bekeering van Engeland schilderde, borst de vergadering uit in gejuich, iets dat in deze streken bijna ongehoord is.

Des avonds bepaalde hij er zich alleen bij den Bijbel ter hand te nemen, betuigende volgens de regelen der logika te willen spreken, en de quaestie zooveel doenlijk te vereenvoudigen. Hij verklaarde ook zich te zullen bedienen van de protestantsche vertaling, hoe onvolkomen die ook ware. Deze verklaring maakte een diepen indruk op zijn gehoor, 't welk grootendeels uit Protestanten bestond; en het was een buitengewoon schouwspel ze met ijver in hun bijbel te zien bladeren, naar mate de redenaar een text aanhaalde tot bewijs van zijne stelling.

Na anderhalf uur gesproken te hebben, eindigde de Eerw. Ivers zijn improvisatie, na vooraf bewezen te hebben dat de twee hoofdstukken in quaestie in plaats van onze leer tegen te spreken, haar juist bevestigden. Hij verklaarde daarboven dat hij bereid was op ieder andere tegenwerping of aanval te antwoorden, welke men tegen de Katholieke Kerk zou kunnen doen.

Maar sedert dien tijd, ziet men in de dagbladen niets meer van die godsdienstige kwakzalvers-oproepingen; en men hoort niet meer spreken van kontroverse. Men moet echter bekennen, — en in de oogen der Protestanten die geheel door het fatalismus zijn verblind, doet dit veel afzien — dat de Eerw. Ivers gehouden wordt voor een even goed Engelschman als goed Katholiek.

Eene commissie der Eerste Kamer heeft gisteren middag het adres van antwoord dier Kamer op de troonrede, aan Z. M. den Koning aangeboden. Z. M. heeft daarop geantwoord:

»Mijne heeren. Ik verzoek u, der Eerste Kamer der Staten-Generaal dank te zeggen voor haar adres.

»Ik houd mij gaarne overtuigd, dat de Kamer de pogingen der Regering, tot welzijn des vaderlands aangewend, zal blijven ondersteunen en bevorderen.»

Wij vernemen, dat H. M. de Koningin in de volgende maand eene reis naar het buitenland zal doen.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft bepaald, dat in het hoofdkiesdistrict Dordrecht, tot verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, eene nieuwe stemming zal plaats hebben op Zaterdag den 2den Julij aanstaande.

De minister van finantien heeft vastgesteld de 22ste Staats-Loterij welke zal bestaan uit 20,000 loten, 10,000 prijzen en 2 premien. De kollekte zal geopend worden 25 Julij en gesloten 6 Aug. a. s. De trekking zal beginnen op 22 Aug. en gesloten worden 11 November.

Het wetsontwerp tot opening van een nieuwe termijn ter vervulling der formaliteiten, bedoeld bij art. 9 der wet van 28 Julij 1850, strekt, om, voor allen, aan wie brieven van naturalisatie zijn uitgereikt, en die niet zijn verzuimd, binnen den gestelden termijn, de geregistreerde brieven aan het bestuur van den woonplaats te overhandigen, onder verklaring, dat zij de naturalisatie afwijzen, te openen een termijn op nieuw van drie maanden, te rekenen van den dag der afkondiging van deze wet.

Onder de wetsontwerpen aan de onthouden Tweede Kamer aangeboden, behoorde ook dat tot duurzame regeling van het beheer der gelden wegens verstrekkingen. De Regering heeft dat wetsontwerp thans op nieuw ingediend, en acht zijne onverwijde behandeling zeer wenschelijk, omdat door de departementen van Marine en Oorlog op budgetten uit de gelden wegens verstrekkingen is gerekend.

Blijkens het nu aangeboden ontwerp, wordt onder anderen door de departementen van Marine en Oorlog bij voortdurend, voor zoover de belangen der dienst dit toelaten, tegen betaling, aan 's Rijks kolonien, aan vreemde, gemeenten of andere besturen, bijzondere personen of bijzondere inrigtingen, verstrekking van materieel en andere behoeften gedaan, mitsgaders hulp en bijstand verleend. De gelden daarvoor aan die departementen te betalen, worden in 's Rijks voorraad aangewend. Die aanvulling betreft steeds voorwerpen of behoeften van denzelfden of gelijken aard, als verstrekt zijn. Jaarlijks wordt eene opgave der ontvangsten wegens verstrekkingen door departementen van Marine en Oorlog, aan de

beide kamers der Staten-Generaal, ter kennisneming ingezonden. Over de voorhanden gelden wordt niet, dan bij de wet, beschikt. De aanvragen om er over te beschikken worden in den vorm eener raming opgemaakt en wel elk departement afzonderlijk. De gelden, waarover op de raming, binnen den daarvoor gestelden termijn niet wordt beschikt, worden als vrijvallend aangemerkt.

Het ingediende wetsontwerp tot tijdelijke instandhouding van eenige Belgische wetten en besluiten in het hertogdom Limburg, strekt, om voorloopig en tot dat daarin nader bij de wet zal zijn voorzien, in stand te houden de Belgische wetten en besluiten van 31 December 1830 (Bull. off. No. 57), 18 Jan. 1831 (Bull. off. No. 7), 22 Junij 1831 (Bull. off. No. 63), en 2 Jan. 1835 (Bull. off. No. 1), betrekkelijk tot de schutterijen en burgerwachten (garde civique).

In de laatste week zijn in Eriesland 58 runderen afgeemaakt, ter zake van de longziekte. Totaal 8153.

Men schrijft uit 's Hage: Woensdag avond heeft in den schouwburg de wedstrijd plaats gehad van de liedertafels. De eerste prijs is toegewezen aan *Eutonia*, te Amsterdam; de tweede is behaald door de *Avondster*, van Leiden; de derde, door *Erato*, van 's Bosch; en de medailles van H. M. de koningin aan *Erato*, van Amsterdam en *Amphion* van Rotterdam. H. M. de koningin, prins en prinses Hendrik en prinses Frederik hebben dit luisterrijk konkoers bijgewoond.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 22 Junij. Men leest in het niet officieele gedeelte van den *Moniteur* dat de Keizer besloten heeft dat het ministerie van landbouw en koophandel zou hersteld worden.

— Alhier was heden sprake van eene reorganisatie van de nationale garde, om deze instelling op denzelfden voet terug te brengen, waarop zij zich bevond tijdens het eerste keizerrijk.

— Heden is er op St. Cloud ministerraad gehouden, — Op verlangen der keizerin zal in 1855 te Parijs, tegelijk met de algemeene tentoonstelling van nijverheid, voortbrengselen, ook eene van kunstvoorwerpen worden gehouden.

— Naar aanleiding van het dekreet van 23 Prairial jaar XII op de begraafplaatsen, was onlangs aan de Israëlieten te Parijs een stuk grond tot afzonderlijke begraafplaats voor hunne lijken afgestaan; thans is, op aanzoek van den Turkschen gezant, een dergelijk regt verleend aan de Mahomedanen, die te Parijs wonen.

MADRID, 16 Junij. Men verspreidt hier het gerucht, dat graaf Sin Luis (Sartorius) ernstig aangezoekt is geworden om de portefeuille van buitenlandsche zaken aan te nemen.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Junij. In de zitting van het Hoogerhuis van 21 dezer, had de tweede lezing plaats van de wetsvoordragt betreffende den *income tax*. De lord kanselier trachtte de doelmaticheid dezer belasting te beproeven, en werd daarin bestreden door lord Derby. Overigens leverde de zitting niets belangrijks op. — Eene deputatie van Protestanten, door lord Shaftesbury voorgegaan, heeft zich tot lord Palmerston gewend met een adres, houdende het verzoek dat hij Hr. Mr. gouverneur van Venezuela, zou overhalen te nemen, dat de vrouwen, welke den koor der vrouwen niet worden gekrenkt in hare rechten als Britsche onderdanen. Lord Palmerston heeft daarop geantwoord dat hij het volkomen met de deputatie eens was, doch dat het thans de tijd nog niet was, om een wetsontwerp van dien aard ter tafel te brengen.

— De *Times* berigt uit Venezuela dd. 23 Mei, dat deze republiek een tijdperk van regeringloosheid te gemoet gaat. Om de krisis te ontgaan, is de president met buitengewone magt bekleed geworden, waaraan hij reeds terstond gebruik heeft gemaakt, door den schrijver en den uitgever van een vlugschrift, waarin het volk tot een gewapenden opstand aangespoord wordt, gevangen te nemen; ten zelden tijde had hij eene order uitgevaardigd om dr. Acosta, die tot de bewegingspartij behoort, hetzij dood of levend aan de autoriteiten over te leveren. Het schijnt intusschen, dat de maatregelen van den president weinig bijval hebben gevonden, hebbende zelfs de regering in hare geldverlegenheid de fondsen der universiteit en de tolleren der wegen aangetast, ten einde in de oogenblikkelijk behoeften te voorzien. De Engelsche fondsenhouders beschouwen deze gebeurtenissen voor hun belang niet zo onbeduidig, als men

denken zou; daar zij geloven, dat, door welke regering de tegenwoordige ook opgevolgd moge worden, kunne belangen al ligt beter behartigd zullen worden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 23 Junij. De voorbereidende werkzaamheden tot definitieve regeling van het burgerlijk bestuur in alle provincien der Oostenrijksche monarchie, zijn nu voltooid. Men ziet binnenkort de benoemingen voor de verschillende nieuwe posten te gemoet.

— De wetgevende vergadering te Frankfort heeft den 20 dezer, met 74 tegen 9 stemmen, het voorstel van den senaat aangenomen, betreffende de herstelling der Israëlieten in het genot van het kiesregt, van toelating tot de wetgevende vergadering en het bekleeden van openbare ambten.

— Men schrijft uit Bern, dd. 22 Junij, dat Oostenrijk het voornemen zou opgeven, om te Gallarate een observatie-korps van 30000 man op te rigten.

BERLIJN, 23 Junij. Volgens de *Zeit* is er een kabinetsoorder uitgevaardigd, waarin verklaard wordt, dat ieder officier der Evangelische gezindheid, die in handen van een katholiek geestelijke met eede belooft zijne kinderen in de katholieke godsdienst op te voeden, (in geval van gemengd huwelijk) eene daad begaat die eenen man, en bovenal eenen officier onwaardig is.

WEENEN, 21 Junij. Men schrijft uit Praag, dat het water in den Moldau boven den gewonen stand is gestegen. In Opper-Oostenrijk, Bohemen, Silezie en Hongarije hebben wolkbreuken groote schade aangerigt.

— Men schrijft uit Alexandrië dd. 11 dezer: Men verzekert, dat er last is gegeven, om de vloot in gereedheid te brengen; deze verzekering had wel den schijn van waarheid, alhoewel zij nog bevestiging behoeft. De onderkoning heeft eenen raad belegd, in welken ook Soliman-pacha (de kolonel Selves) heeft gezeten. Omtrent de in dien raad genomen besluiten is nog niets uitgelekt. Het geheele diplomaten korps bevindt zich te Alexandrië. De heer Murray, konsul-generaal van Engeland, maakt toebereidselen tot zijn vertrek. De gemoederen verkeeren in eenen staat van onrust over de Turksch-Russische aangelegenheden. Voor het uitwendige is echter alles in rust. De handel staat stil ten gevolge van de *ramazan* (de vaste der Turken).

— De *Oest. Corr.* is van meening, dat de nieuwe Turksche firman, waarbij de Porte weder privilegien aan de Christenen toestaat, zeer geschikt is, om eene vreedzame verfeening van het geslacht te bevorderen; want daar Rusland er geen belang bij heeft de zaak tot het uiterste te drijven, komt het nu nog maar alleen aan op den meest geschikten vorm, waarin men van de Porte voldoende waarborgen voor de handhaving van dien firman zal verkrijgen.

ITALIE.

De Sardische kamer van afgevaardigden hield den 18 Junij hare laatste zitting, waarin zij een wetsontwerp heeft aangenomen, tot afschaffing der straf van tepraakstelling en openbare schuldbekenenis.

In Genua heeft zich eene maatschappij gevormd met het doel om eene stoombootscheepvaart tusschen die haven en de Levant te vestigen.

BELGIE.

BRUSSEL, 23 Junij. Gisteren heeft hooftverviervers in eene koloniale overtuiging plaats gehad. Van de 60 arbeiders, die juist aan het werk waren, hebben 50 het geluk gehad zich zonder eenig letsel te redden, terwijl de overigen hun graf in de vol water gelopen men hebben gevonden.

STADSNIUWS.

In de 220ste Staats-Loterij zijn in de 3e Klasse bij de 4e trekking prijzen van 1000 of daarboven te beurt gevallen aan No 12814 f8000, No 9425 f1500.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 24 Junij.

ONDERTRUWD (23 Junij): F. T. Hagena met W. M. Tammes. J. C. Ziegeler met D. Rodenberg. — H. A. Insinger met J. J. W. Insinger. — H. L. Claus met C. E. Hartmann. — F. H. Roos met A. G. Brouwer. — C. A. J. Geesink met W. D. M. Reuver. — GETROUWD (23 Junij): W. P. Bloys van Treslong met M. W. Aschermaut-J. van Somere Brand met E. M. de Boer. — E. Brestier met S. D. Oldenburg. — W. F. Bronkhorst met B. Santman. — J. A. Otto met J. H. H. Weevers. — A. A. H. Keijser met B. E. Rupens. BEVALLEN (20 Junij): Vrouwe P. J. P. Sluiter Metelerkamp. — (21 Junij): W. A. van Onckeloo geb. Jansen. — (22 Junij): A. J. Brautman geb. Jansen. — OVERLEDEN (21 Junij): J. J. Brautman, 5 m. Kindje van H. J. Brautman, 4 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

23 JUNIJ 4 1/2 u.	gehl.	24 JUNIJ 4 u.	gehl.
Nederl. Werkel. Sch. a 2 1/2 pCt.	62 1/2	62 1/2	62 1/2
Dito Dito	75 1/2	75 1/2	75 1/2
Dito Dito	94 1/2	94 1/2	94 1/2
O. I. Leening 1844	94 1/2	94 1/2	94 1/2
Amortis. Syndic.	3 1/2		
Handel-Maatschappij	4 1/2		
Aand. Rijn-Spoorweg			
Aand. Holl. S. M.			
Obligatien			
BELGIE, Obligatien 1844			
Cert. bij de Belg. Bank 2 1/2	51 1/2		
Dito bij Rotsch. en Volksv.	52 1/2		
FRANKRIJK, Obligatien	3		
SPANJE Nieuwe	22 1/2	22 1/2	
Dito	48 1/2	48 1/2	
Dito Binnenl. a 6/m.	42 1/2	42 1/2	
Coup. Bewijzen	5 1/2	5 1/2	
Amortisable Schuld	5 1/2		
PORTUGAL te Londen	38 1/2		
Dito Dito	36	36	36 1/2
Rust. bij Hope 1798 en 1816 5	109	108 1/2	109
Dito Dito 1828 en 1829	107 1/2		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	98		
Dito	93 1/2	93 1/2	99 1/2
Dito bij Hope	93 1/2		
Dito bij Stieglitz en C°.	92 1/2	91 1/2	
Dito bij id. 3de Serie	4		
Cert. te Hamburg	5		
Inscrijving in Assignat. 6			
Cert. van dito	74		
POLSK, Certificaten	4		
Dito Aand. a fl. 500			
Dito met Lot. a 300			
AMERICA, Bank-Actien			
PRUSSEN, Aand met Lot. R. 50 /			
OOSTERRIJK, Metalliek	81 1/2	81 1/2	81 1/2
Dito 1847	41 1/2	41 1/2	
Dito 1851	41 1/2	41 1/2	
Dito 1849	93 1/2	93 1/2	
Ween. Bank bij Golln C°.			
Dito	93 1/2	93 1/2	
Letter B	93 1/2		
Aand. met Louing 5.500			
Nieuwe dito	250		
NAPLES, Cert. Lam. en Bouwer 5 pCt.			
BRAZILIE te Londen 1824	98 1/2		
Dito Leening 1843	5		
Dito £ 200	83 1/2	83 1/2	
PERU	26 1/2	26 1/2	
MEXICO Nieuwe	38 1/2	38 1/2	
VENEZUELA a £ 100	4 1/2	4 1/2	
GRANADA a £ 100	4 1/2	4 1/2	
Dito Uitgestelde	4 1/2	4 1/2	
ECADOR a £ 100	4 1/2	4 1/2	
Grieken 5 pCt. 5 1/2; Venezuela uitgestelde 16.			

De markt leverde heden wederom niets meldenswaardigs op, terwijl handel en variatie onbeduidend waren, uitgezonderd in Mexic. welke bij vrij veel affaire beter te plaatsen waren.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt, Prolongatie 2 1/2 pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f 56 1/2	Livorno	2/m. f 39 1/2
"	zigt " 56 1/2	Napels	" " 81 1/2
Dordrecht	2/m. " 56	Petersburg	" " 1,86
"	1/m. " 56 1/2	Weenen	6/w. " 32
Madrid	3/m. " 246	Augsburg	" " 35 1/2
Cadix	" " 247	Frankfort	" " 99
Seville	" " 243	Hamburg	2/m. " 55 1/2
Bilbao	" " 244	"	zigt " 35 1/2
Lissabon	" " 41 1/2	Londen	2/m. " 11,77 1/2
Porto	" " 41 1/2	"	zigt " 11,83
Genoa	2/m. " 46 1/2	Rotterdam	" " f

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Junij. Belg. leen. 2 1/2 pc. 55 1/2, 1840/1842 5 pc. —, 1848, —, Spanje 1—3 pc. 22 1/2; Binnenl. 3 pc. 42 1/2; Romeinen 5 pc. 95 1/2; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 84 1/2.

PARIS, 23 Junij. Fransche 3 pc. 76,75, id. 4 1/2 pc. 101,40; Bank-Aktien 2700,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4 1/2 pc. —; 2 1/2 pc. —; Napels 5 pc. —; Spanje 1—3 pc. 22 1/2; Buitent. 3 pc. 48; Binnenl. 3 pc. 43; Holl. 2 1/2 pc. —; Piemont 5 pc. 98,50; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 99 1/2; Rusland 4 1/2 pc. 100 1/2; Metall. 5 pc. 86 1/2.

MADRID, 20 Junij. Spanje 3 pc. 44; 1—3 pc. 23 1/2; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDON, 23 Junij. Cons. kont. 98 1/2 a —; op tijd 98 1/2 a —; 1840 a 101; 1829/39 100 a 102; 1852 98 1/2 a 99 1/2; Den. 3 pc. 105 1/2; 5 pc. 105 a 106; Beuad 5 1/2 a —; Gren. 22 1/2 a 22 1/2; Un. 10 1/2; Mexiko Nieuwe 27 1/2 a 28; Peru 49 1/2; N. S. 10 1/2; Russ. 1822 5 pc. 417 a 418; (N. S.) 10 1/2; 1843; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39 1/2; 40 1/2; 3 pc. 40 1/2; Spanje 1 pc. 23 1/2 a —; 3 pc. 48 1/2 a 48 1/2; Comp. 10 1/2; Russ. — a —; Holl. 2 1/2 pc. 64 1/2 a 65 1/2; id. 4 pc. 64 1/2; Venez. 39 a 40; Uitg. 13 1/2 a 16 1/2; Wissel op Amsterdam —; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 23 Junij. — a —; 5 pc. 93 1/2; Bank-Actien 1415; Wissel op Londen —; 1840 — a —.

BERLIJN, 22 Junij. Schatst. 32 pc. 133; Rust. Stiegl. 4 pc. 98; Pools. 4 pc. 90; 5 pc. 90; Oost. Met. 5 pc. 87 1/2; Amsterdam zigt 144; 1840 — a —.

HAMBURG, 21 Junij. Rust. Cert. 5 pc. 104 1/2; Oost. Met. 5 pc. 93; Spanje 1—3 pc. 21 1/2; Binnenl. 3 pc. 39 1/2.

FRANKFORT, 23 Junij. Met. 5 pc. 85 1/2; A 5 pc. 85 1/2; 2 1/2 pc. 43 1/2; Bank-Actien 1605; Darmst. Loten fl. 50 99; id. fl. 25 31 1/2; Badensche Loten fl. 50, 71 1/2; id. fl. 35, 39 1/2; Nassausche

fl. 25, 28 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 63 1/2; id. 4 pc. 95 1/2; Sardinsche 41 1/2; Wissel op Weenen 108 1/2.

NIUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOFINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.					
Metalliek	f 27,05	a —	Prussische	f 34 $\frac{1}{2}$	a —
Napelsche	25,25	„ —	Spaansche	—	„ —
Div. in St.	11,75	„ —	Ilamb. Russ.	36 $\frac{1}{2}$	„ —
Eng. Russen	—	„ —	Russ. in L. R.	36 $\frac{1}{2}$	„ —
Fransche	56 $\frac{1}{2}$	„ —	„ Pap.	—	„ —
Belgische	56 $\frac{1}{2}$	„ —	Pools. in Fl.	28 $\frac{1}{2}$	„ —

SPECIE-COURS.

Gouden SPECIE.			
Stukken a f 10 per Stuk	f 9,80	a 9,90	
Oude Gerande Dukaten	5,60	a 5,70	
Wijtige Souvereinen	11,85	a 11,95	
" Pistolen	9,05	a 9,75	
Stukken van 20 Frances	19,80	a 19,90	
Baren Goud en Specie a f 1442,60 per Ned. a fl. 41 1/2 a 41 1/2 pc.			

ZILVEREN SPECIE.				
Piasters	per Stuk	f 2,55	a	2,60
Stukken van 5 Frances		2,35	a	2,37
Brabantische Kroonen		2,65	a	2,70
Fransche		2,70	a	2,75
Prussische Daalders		1,75	a	1,77
Zilver 1000 a 980		f —	a	—
" 900 a 700		104,30	a	105,—

4 1/2 pCts. RUSSISCHE LEENING TE Londen. De Beeren Baring brothers en C°. hebben aangekondigd, dat de coupons dezer leening, verschijnende 1 Julij aanstaande, ten huaren kamere zullen worden betaald, gelijk mede van 1 Julij tot 31 Augustus de sedert 1 Januarij li. losbare obligatien, welke nog niet door de houders tot ontvangst der aflossing zijn aangeboden.

De betaling der op 30 Junij en 1 Julij aanstaande verschijnende coupons der 3 pCts. gekonsolideerde en 3 pCts. afgepaste obligatien buitenlandsche schuld is op 13 dezer door de finantieele commissie te Londen aangekondigd.

De rentebetaling van vroegere semesters wordt gesloten tot 1 Augustus.

De coupons van obligatien der binnenlandsche schuld zullen door diezelfde commissie met wissels op 8 dagen zigt, op den directeur der amortisatie-kas te Madrid, betaald worden.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 Junij.

GRAANMARKT.

Tarwe en Rogge prijshoudend; verscheide van 131 a b. Pools. f 330; 129 a Lubeker f 290.

Van Rogge: 122 a Pruss. f 208; 113, 117 a o. Gedr. f 177, 185; 124 a Pruss. f 216.

Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Holsteinsch 61 1/2. Op 9 vaten Olie dadelijk 63; in April ek. 65; Aug. 63; Sept 63 1/2; Oct. 64; Nov. 64 1/2; Dec. 65 1/2. Raapolie op 6/w. f 30 1/2; Vliegeng f 36 1/2; 1 1/2. Mei ek. f 27 1/2; Sept. f 36; Oct. f 36 1/2; 1 1/2; Nov. f 36 1/2; Dec. f 36 1/2. Lijnolie op 6/w f 31 1/2; Vliegeng f 30 1/2. Hennepolie op 6/w 37 1/2; Vliegeng f 36 1/2.

ROTTERDAM, 23 Junij. Tarwe. 160/2 a Oude Hoogl. Kleefsch f 32 1/2; 160/2 a nieuwe dito f 32 1/2; vouts in entr. 156/2 a Oude Poolsche f 275; 156/2 a oude Rostoecker f 290; 157/2 a jar. Engelsche f 285; 156/2 a nieuwe Meurs f 290. — Rogge. 146/2 a Arendsburger te Delftschaven f 220 3/4, en 149/2 a Odessa alhier in entr. f 200. — boekweit op 140/2 a Rijnse Fransche f 155.

SCHIEDAM, 23 Junij. Gerst. Verkocht: 129/2 a Windan f 180 6/w. — 131/2 a Liban f 191 kont. — Moutwijn f 17, 50. Jenever f 21; Amst. Proef f 22,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELT, 22 Junij. Boter: 1ste kwaliteit f 39 a 42; 2de dito f 37 a 38.

ANTWERPEN, 23 Junij. Koffij. Er zijn gedaan 1500 b. Brazil en eenige partijjes Dom. en Bat.

Gruenen. Tarwe levendig, met neiging tot prijsverhooging. Rogge insgelijks beter gehouden.

Gele Was. Er zijn gedaan 55 v. van de Afrikaansche Kust. — Harst. Van de 2090 v. aangevoerd uit New-York zijn 1000 v. op levering verkocht.

Ruwe Suiker. Er zijn verkocht 574 k. blond Havana. Geraffineerd. Er zijn gedaan 40,000 k. brooden R G.

LONDEN, 22 Junij. Ruwe Suiker. Ferm, met goede vraag en volle prijzen. Er zijn gedaan 509 v. Vreemde. De stand der markt is ferm. Zeeland is gedaan eene lading bruin Bana en een dito blank Ferdambuck. Geraffineerd. Geslachte niet gezocht en tot vorige prijzen aangehouden.

Koffij. Met den verkoop van Native Ceylon haast men zich niet, en blijft genoteerd op 46 s. 6 d. a 47 s. Plantage met veel vraag en gesouteerd.

Tulz 9 d. hooger; Y C 48 s. 6 d.

Gruenen. Voorraad gering tot voorgaande prijzen.

LIVERPOOL, 23 Junij. Katoen. Ferme vraag. Verkoop 7000 b.

SCHREEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 22 Junij. D. N. Crap Helvigman; Agneta, Bavia, I. v. Brouwerhaven.

UITGEZELD:

HEER, 23 Junij. P. Guldakoper, Prins Frederik der Nederlanden.

MAZANILLA, Johanna Hepner, Koppentrath: 10 v. Suiker, 10 oksh. Melasse, 2033 tierc. en 342 v. Honig, 182 b. Tabak, 118 bl. Cederhout, 54 bl. en 92 st. Mahonijhout, 16 v. Geelhout, A. Ellerman.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 24 Junij in lading naar:

Keulen A. Krell, Mercurius.

" H. J. Wilson, Coln N°. 10.

Duisburg C. Scholten, Hoffnung.

Manheim P. J. Itschert, Bendrecht.

Ludwigsh. & Heilb. J. B. Hanlein, Delphin.

Mainz J. B. Hartman, Mainz No. 3.

Dusseldorf & Neus L. Gartman, Niederrein N°. 11.

Urdingen & Ruhort D. Jansen, Vrouw Maria.

Weesel P. J. Balk, Vrouw Rebecka.

Frankf., Coblenz J. W. Timmerman, Frankf. N. 20.

en Manheim

AMSTERDAM, 24 Junij vertrokken:

Mainz K. Rau, Pauline.

Keulen H. Willemse, Coln N°. 6.

Duisburg J. L. Arera, Ondine.

Weesel E. J. Beijet, de Hoop.

Dusseldorf & Neus W. Meeuwse, Niederrein N°. 16.

Rijnhooyte. KEULEN 22 Junij 13 vt. 2 dm.

ADVERTENTIEN.

(2999) Heden verlost zeer voorspoedig van een DOCHTER, E. H. A. RUSCHEBLATT, geliefde Echgenoot van C. WESSELS, 21 Junij 1853. Rijks Ontvanger.

(2998) Heden overleed na eene hevige doch kortstondige ziekte, mijne geliefde DOCHTER MARTHA, die betreurd door mij en mijne twee overige dochters. AMSTERDAM, den 22 Junij 1853. M. VAN VEEN.

ONDERWIJS.

Bij den ondergeteekende Rector van het GYMNASIUM te Oldenzaal, die zich tot de opleiding van hoogsternijf a zes internen tot eenig vak van hooger onderwijs bepaalt, biedt zich door vertrek gelegenheid aan, plaatsing van nog TWEE JONGELIEDEN. Voorwaarden zijn zeer aannemelyk en de zekerste lichtingen en garantien bij verschillende personen verkrijgbaar.

Ook bezochers die verkiezen bij anderen inwoners, bij het Gymnasium, dat reeds zeer bloeiend is, de aandacht van de Directie en Hoofden aanbevelen. Tot nadere inlichtingen verzoeken wij u met franbrieven aan het adres van F. C. SOER, (2997) litt. hum. doct.

EENE KWAADBAARDIGE HUIDZIEKT.

geneesd door de zelf en pillen van HOLLOWAY.

De heer Fishing, laatstelijk gewoond hebbende in Broadstreet te Bath, leed sedert een aantal jaren a eene scorbutieke huidziekte, waarvan onder anderen zijn handen zoo aangedaan waren, dat hij gedurende maanden lang buiten staat was zijne bezigheden te verrigten. Hij had bijna alle genees- en heilkundigen aldaar raadpleegd, en daarenboven de baden te Bath, wel tot genezing van huidziekten zeer beroemd zijn, gebruikt, doch de hevigheid der kwaal verminderde daardoor niet. Toen eindelijk beproefde hij de zelf pillen van Holloway, waardoor hij zoo volmaakt genees is, dat hij reeds sedert twee jaren er niets meer vreespeurt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen a f 0.90, f 2.10, f 3.50, f 7.75, f 15.50, f 23.50.

Potjes Zalf a f 0.90, f 2.10, f 3.50, f 7.75, f 15.50, f 23.90.

Zijn op franco aanvragen a contant te bekomen B. ADAMA, Apotheker, Heeregracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te Amsterdam, bij A. P. MILLIS te Utrecht en bij J. STRAATMAN, hoofd-depouhouder te 's Bosch alsmede te Londen, Strand 244, Holloway's Establishment. (2748)

C. L. VAN LANGENHUYSEN, herigt door deze nen gecerde Begunstigers, dat hij op 't moment a de veelvuldige bestellingen van het Werkje BEZDIGD WOORD, enz. van Professor BROERE, kan voldoen.

Eerstdaags komt de tweede druk van de pers, waanker alle bestellingen zullen worden geëffectueerd.

Te Amsterdam bij C. L. van LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.